

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

ในการเปรียบเทียบเรื่องคำซ้ำแบบหนึ่งในภาษาไทยและภาษาเขมรพอจะสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้ คือ

1. คำซ้ำในภาษาไทยมีรูปคำ 44 แบบ ในภาษาเขมรมี 51 แบบ รูปคำแบบ IVVF-IVVF และ IV'IVVF-IV'IVVF ปรากฏบ่อยครั้งในคำซ้ำภาษาไทยและภาษาเขมร (ดู บทที่ 7)
2. คำซ้ำในภาษาไทยและภาษาเขมรส่วนใหญ่ซ้ำแค่หน่วยเสียงพยัญชนะต้น (ดูบทที่ 8) รองลงมาเป็นพวกที่ซ้ำพยัญชนะต้นกับพยัญชนะตัวสะกด (ดู บทที่ 9) ที่ซ้ำพยัญชนะต้นกับสระ ซ้ำสระ ซ้ำสระกับพยัญชนะตัวสะกด และซ้ำพยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏเฉพาะในภาษาเขมร (ดู บทที่ 10) มีเป็นจำนวนน้อยมาก
- ✓ 3. ผลการเปรียบเทียบคำซ้ำที่ซ้ำหน่วยเสียงพยัญชนะต้นภาษาไทยและเขมรมีดังนี้
 - ก. เมื่อคำซ้ำมีคำหลักเป็นคำพยางค์เดียว พยัญชนะต้นเดี่ยวที่ปรากฏจะมีลักษณะของเสียงทุกประเภทที่เกิดในภาษาทั้งสอง
 - ข. เมื่อคำซ้ำมีคำหลักเป็นคำสองพยางค์พวกที่ 1 เสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยและภาษาเขมรไม่ปรากฏซ้ำกัน (ดู ตารางที่ 20)
 - ค. เมื่อคำหลักในภาษาเขมรเป็นคำสองพยางค์พวกที่ 3 พยัญชนะตัวสะกดของพยางค์ที่หนึ่งในคำหลักและคำสร้อยเป็นพยัญชนะนาสิก คือ /m, n และ ŋ/ เสียงระเบิดที่ปรากฏเป็นเสียงพยัญชนะต้นของพยางค์ที่สองของทั้งสองคำ จะเป็นพยัญชนะที่เกิดที่เดียวกับนาสิกนั้น ๆ (ดู ข้อ ค. 8.1.2.2)
 - ง. สระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำซึ่งมีการซ้ำหน่วยเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยและเขมร ในภาษาไทยส่วนใหญ่เป็นสระเดี่ยว ส่วนในภาษาเขมรเป็นทั้งสระเดี่ยวและ

สระผสม เมื่อนำสระที่ปรากฏคู่กันนี้มาเปรียบเทียบเพื่อศึกษาระดับเสียงสระ จะพบว่า สระที่ปรากฏคู่กันในคำคำไทยมีน้อยกว่าของเขมร (ดู 8.2.3.5) แต่สระที่คู่กันมีเสียงวรรณยุกต์แตกต่างกันไป วรรณยุกต์จึงเป็นเครื่องช่วยลดจำนวนความแตกต่างของเสียงสระมิให้มีหลายคู่อย่างสระของเขมร เช่น

ไทย	เขมร
ī - uo, i - ŋo	īr - ŋo
ā-ā:, ā-a:, ā-ā:, ā-a:, ā-ā:, ā-ā:	a - a:

และในระดับเสียงหนึ่ง ๆ จำนวนสระของเขมรที่ปรากฏมีมากกว่าของไทย เพราะเขมรมีสระผสมหลายเสียงและมักมีสระที่มีเสียงแตกต่างกันในระดับเดียวกันมากกว่าของไทย ดังนั้นสระไทยระดับหนึ่งจึงเทียบกับสระระดับเดียวกันในภาษาเขมรได้หลายตัว (ดู 8.2.3.5)

จ. พยัญชนะตัวสะกดที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำจึงมีการซ้ำหน่วยเสียงพยัญชนะต้นในภาษาไทยและเขมร เสียงกัก เสียงนาสิกเป็นเสียงเกิดบ่อยครั้งที่สุด เสียงรวิ เสียงข้าง และเสียงเสียดแทรกไม่ปรากฏในคำซ้ำภาษาไทย ส่วนในภาษาเขมร เสียงรวิเสียงเดี่ยวเท่านั้นที่ไม่ปรากฏ (ดู 8.3.1.3 และ 8.3.2.3)

4. ในคำซ้ำที่ซ้ำหน่วยเสียงพยัญชนะต้นกับซ้ำพยัญชนะตัวสะกด ในภาษาไทยและเขมร มีข้อสังเกตสรุปได้ดังนี้

ก. หน่วยเสียงพยัญชนะต้นเป็นเสียงระเบิด พยัญชนะตัวสะกดเป็นเสียงกัก ปรากฏบ่อยครั้งที่สุดในทั้งสองภาษา รองลงมาคือ เสียงนาสิกกับนาสิก (ดู 9.2.3 และ 9.3.3)

ข. สระที่ปรากฏคู่กันในคำซ้ำประเภทนี้ในภาษาไทยส่วนใหญ่สระหลังจะปรากฏในคำที่มาข้างหน้า ส่วนสระหน้าจะปรากฏในคำที่มาข้างหลัง (ดูแผนภูมิภาษาไทยที่ 5, 6 และ 7) ส่วนในภาษาเขมรสระที่ปรากฏคู่กันนี้มีความสัมพันธ์ต่อกันเป็นลักษณะต่าง ๆ หลายแบบ คือ สระหน้านำสระหลังหรือสระหลังนำสระหน้าก็ได้ ไม่มีกฎเกณฑ์ที่แน่นอน (ดู

แผนภูมิภาษาเขมรที่ 5, 6 และ 7)

5. จากการศึกษาเรื่องหน้าที่ของคำซ้ำในภาษาไทยและภาษาเขมรพบว่า

ก. คำกริยาเป็นคำซ้ำที่ปรากฏบ่อยที่สุดในภาษาไทยและเขมร คำวิเศษณ์ คำกริยาคุณศัพท์ และคำนามรองลงมา ส่วนในภาษาเขมร รองลงมาคือ คำกริยาคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ และคำนามตามลำดับ

ข. คำซ้ำส่วนใหญ่ในภาษาไทยและภาษาเขมร ยังคงความหมายเช่นเดียวกับคำหลัก

ค. คำสร้อยในภาษาไทยมีหน้าที่ทางคันไวยากรณ์ที่พอจะสังเกตุได้ดังนี้

(1) ทำให้คำหลักมีความหมายเป็นพหูพจน์

คำหลัก : ในกรุงเทพฯ มีวัดมากเหลือเกิน

คำซ้ำ : ในกรุงเทพฯ มีวิดวมากเหลือเกิน

(2) ทำให้คำหลักเปลี่ยนหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น คำหลักทำหน้าที่ คำกริยา คำสร้อยที่มาประกอบเป็นคำซ้ำทำให้คำซ้ำนั้น ทำหน้าที่ คำกริยาคุณศัพท์หรือคำวิเศษณ์ (ดู 11.2) เช่น

คำหลัก : เห็นเลวแล้ว

คำซ้ำ : เด็กคนนี้เลวใล

คำหลัก : เขาสงบใจ

คำซ้ำ : เด็กคนนั้นงสงบ ใง

(3) คำสร้อยบางคำอาจเปลี่ยนความหมายของคำหลักได้

(ก.) เปลี่ยนความหมายทางรูปธรรมให้เป็นความหมายทางนามธรรม ทำให้เกิดคำอุปมาอุปไมยและในบางกรณีเกิดความหมายซ้อนเงื่อน (figurative sense) เช่น

คำหลัก : คณะปฏิบัติให้ประหารนักโทษที่ขมขื่นหญิงสาว

คำซ้ำ : เขาประทัดประหารกันในที่ประชุมด้วยคำพูด

(ข.) ทำให้ความหมายกว้างขึ้น

คำหลัก : ละครการกุศลเรื่องนี้เขมมีบทบาทนะ

คำซ้ำ : ละครการกุศลเรื่องนี้เขามีบทบาทนะ

(ค.) ทำให้ความหมายไม่เจาะจงแน่นอนเท่าคำหลัก เช่น

คำหลัก : ไปหิบยามาวิ

คำซ้ำ : ไปหิบหูกยามาวิ

(ง.) แสดงอารมณ์ของผู้พูด

คำหลัก : มาลย์จคทำเสียก่อนที่คุณผู้หญิงจะตั้ง

คำซ้ำ : มาลย์จคแงทำเสียก่อนที่คุณผู้หญิงจะตั้ง

(จ.) เพิ่มความไพเราะในภาษา

คำหลัก : เขาไตองเต็มตัว

คำซ้ำ : เขาไตองหยองเสียเต็มตัว

ง. คำสร้อยในภาษาเขมรมีหน้าที่ทางด้านไวยากรณ์ที่พอจะสังเกตได้ดังนี้

(1) ทำให้คำหลักมีความหมายเป็นพหูพจน์

คำหลัก /khpom tɔ̃v tɔ̃p bon'lae ?ae phsa:/
ฉัน ไป ชื่อ ยักษ์ ที่ ตลาด

คำซ้ำ /khpom tɔ̃v tɔ̃p bon'lae-bon'lok ?ae phsa:/
ฉัน ไป ชื่อ ยักษ์นานาชนิด ที่ ตลาด

(2) ทำให้คำหลักเปลี่ยนหน้าที่ทางไวยากรณ์ เช่น คำหลักทำหน้าที่

คำกริยา คำสร้อยที่มาประกอบเป็นคำซ้ำทำให้คำซ้ำนั้นทำหน้าที่คำวิเศษณ์ (ดู 12.2) เช่น

คำหลัก /ph[?]iəŋ trə'ciək sdap/

 เอียง หู ฟัง
คำซ้ำ /kə: ch[?]i: ph[?]iəŋ-ph[?]ɔ:ŋ m[?]i:l lk[?]həŋ/

 เขา ยื่น ออกตาออกทาง หู ละคร

(3) คำสร้อยบางคำอาจเปลี่ยนความหมายของคำหลักได้

(ก.) เปลี่ยนความหมายทางรูปธรรมให้เป็นความหมายทางนามธรรม และทำให้เกิดคำอุปมาอุปไมย เช่น

คำหลัก /p[?]u:ək cao ʔa:sray n[?]iv khnoŋ pr[?]ɛy/

 พวก โจร อาศัย อยู่ ใน ป่า

คำซ้ำ /mən[?]is mi:ən cvt pr[?]ɛy-ph[?]say/

 มนุษย์ มี ใจ ป่าเถื่อน

และในบางกรณี ทำให้เกิดความหมายซ้อนเงื่อน (figurative

sense) เช่น

คำหลัก /p[?]ht[?]ɛəh nih soŋ mi:ən baep kbac^h

 บ้าน นี้ สร้าง มี แบบ ลวดลาย

craen n[?]is/

 มาก นัก

คำซ้ำ /kom cehtae kbac-kbo: craen p[?]è:k/

 อย่า ++ ประคิษฐ์ประคอย มาก ++

(ข.) ทำให้ความหมายกว้างขึ้น

คำหลัก /m[?]i:ən kh[?]lvn kre'ʔo:p n[?]iv khnoŋ

 มี กลิ่น หอม อยู่ ใน

su:ən-phka:/

 สวนดอกไม้

คำน้ำ /mi:ən khlvn krə'ʔo:p-krə'ʔaep nřv
 มี กลิ่น หอมหวล อยู่
 khnoŋ su:ən-phka:/
 ใน สวนดอกไม้

(ค.) ทำให้คำน้ำมีความหมายไม่เจาะจง แน่นอน กว่าคำหลัก เช่น

คำหลัก /yř:ŋ ba:n te'tuəl dom'nřv/
 เรา ได้ รับ ชาว

คำน้ำ /yř:ŋ ba:n tetuəl dom'nřv-dom'nu:əc/
 เรา ได้ รับ ชาวกระเด็นกระสาย

(ง.) ทำให้คำน้ำมีความหมายเจาะจงและอาจแตกต่างไปจาก

คำหลัก เช่น

คำหลัก /khme:ŋ nih chi: pùəh/
 เด็ก นี้ ปวด ท้อง
 เด็กคนนี้ปวดท้อง

คำน้ำ /srvy nih mi:ən pùəh-pñv/
 ผู้หญิง นี้ มี ครรภ์
 ผู้หญิงคนนี้มีครรภ์

(จ.) แสดงอารมณ์ของผู้พูด

คำหลัก /khpom lçi: so: khme:ŋ saec kə'k'a:k/
 ฉัน ไคยีน เสียง เด็ก หัวเราะ กาก

คำน้ำ /khpom lçi: so: khme:ŋ saec
 ฉัน ไคยีน เสียง เด็ก หัวเราะ

kə'k'a:k-kə'k'a:y/
 กาก ๆ ควยความพอใจ

(จ.) เพิ่มความไพเราะในภาษา

คำหลัก /khpom khli:ət pi: srok konnaət/
 ฉั้น จาก จาก บ้าน เกิด
 ฉั้นจากบ้านเกิด

คำซ้ำ /khpom khli:ət-khlèy pi: srok konnaət/
 ฉั้น จาก จาก บ้าน เกิด
 ฉั้นจากบ้านเกิด

จากการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบคำซ้ำแบบหนึ่งในภาษาไทยและเขมรนี้ จะพบว่า ลักษณะรูปแบบ เสียง และหน้าที่ของคำซ้ำมีโครงสร้างทางภาษาเช่นเดียวกับคำซ้ำอื่น ลักษณะคำซ้ำภาษาไทยและเขมร มีรูปแบบโครงสร้างของคำซ้ำส่วนใหญ่เหมือนกัน แต่ลักษณะหน่วยเสียง ทั้งพยัญชนะต้น สระ และพยัญชนะตัวสะกดของคำซ้ำแตกต่างกันมาก ในภาษาทั้งสอง ทั้งนี้เพราะลักษณะโครงสร้างของหน่วยเสียงเป็นไปตามกฎเกณฑ์หรือระบบของแต่ละภาษาซึ่งเป็นเหตุให้เห็นความแตกต่างทางด้านระบบเสียงได้แจ่มชัด นอกจากนี้ ในเรื่องการศึกษาหน้าที่ของคำซ้ำในภาษาไทยและเขมร จะพบวิธีการสร้างคำเหมือนกัน คือ คำสร้อยเมื่อปรากฏกับคำหลักอาจเปลี่ยนหน้าที่ของคำหลักจากหน้าที่หนึ่งเป็นอีกหน้าที่หนึ่งได้ในภาษาทั้งสอง วิธีการสร้างคำเช่นนี้ตามปกติมิใช่ลักษณะโครงสร้างการสร้างคำของเขมร เพราะการสร้างคำเพื่อเปลี่ยนจากหน้าที่หนึ่งไปเป็นอีกหน้าที่หนึ่งของภาษาเขมร จะลงอุปสรรค หรือคำเติมกลาง แต่สำหรับคำซ้ำแบบที่ได้นำมาวิจัยนี้ เขมรกลับนำวิธีการสร้างคำแบบอื่นไปใช้ ซึ่งการสร้างคำนี้มีวิธีการเช่นเดียวกับของไทย นอกจากนี้วิธีการซ้ำคำซึ่งมีคำสร้อยปรากฏกับคำหลัก และทำให้เกิดคำซ้ำ ในภาษาไทยปัจจุบัน ยังมีการสร้างคำซ้ำแบบนี้เป็นปกติในภาษาพูด เป็นการสร้างคำซ้ำแบบ "เป็น" (productive) คือ การสร้างคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนแปลงเสียง (ดู บทบาทที่ 8) แต่ในภาษาเขมรวิธีการสร้างคำซ้ำที่มีการเปลี่ยนแปลงเสียง ไม่ปรากฏในภาษาพูดปัจจุบัน

คำซ้ำแบบที่มีคำสร้อยปรากฏกับคำหลักนี้ มิใช่จะปรากฏแต่เฉพาะในภาษาไทย และเขมรเท่านั้น ยังปรากฏในภาษาอื่น ๆ เช่น ภาษาพม่า, ลาว, จีน, มลายู เป็นต้น

จึงทำให้เข้าใจว่า การซ้ำคำแบบนี้ อาจจะเป็นอิทธิพลของภาษาหนึ่งที่มีต่ออีกภาษาหนึ่ง หรือ
มีมันก็เป็นลักษณะทางภาษาศาสตร์ที่เป็นลักษณะร่วมของภาษาในภาคอาเซมิตะวันออก และ
อาเซมิตะวันออกเฉียงใต้ก็ได้ จึงควรมีการศึกษาเปรียบเทียบคำซ้ำแบบนี้ในภาษาไทย
กับภาษาอื่น ๆ อีก เพื่อให้ทราบที่มาของคำประเภทนี้ให้แน่ชัดลงไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย